

מצויינים בהלכה

אלול
תשפ"ו
ג'ריון ד'

מרבין תורה ביישיבתנו הק' למעלה
מיובל שנים מח"ס א"י בים על הש"ס

לעיני הרח"ג ר' אהרן יוסף ב"ר יצחק יחיאל מיכל ז"ל

זכרון אהרן יוסף

עירובי חצרות

הרב מרדכי פינחס גרינוואלד שליט"א

הכנסת הפצים המונחים מחוץ לחלון

שאלה:

מעשה באדם אחד שנסע לעיר דינוב שבנאליציע להשתטח על ציון קדשו של הר"ק ה'בני יששכר' ז"ע, ובשבת קודש התאכסן במלון המקומי. אך כיון שלא היה שם מקרר, ביקש להניח את סיר הדגים שלו מחוץ לחלון על גבי זיז הבולט לחוץ כדי שישתמרו בצינת האויר, ושאל אם יהא מותר להחזיר את הסיר לבית בשבת, כיון שאין תיקוני עירוב בעיר?

תשובה:

מעיקר הדין הדבר מותר, אולם כדי לצאת ידי כל החששות, ראוי - אם אפשר - להניח

א. בשו"ע (סי' שנג ס"ב) נפסק שזיז היוצא מחלון [על כל פנים כשהוא למעלה מעשרה טפחים, וישנם אופנים שיותר אף בפחות מכאן, ואין להאריך בזה], מותר להשתמש עליו, ואפילו אם אין בזיז רוחב ארבעה טפחים מותר, וכמבואר שם בשו"ע הרב ובמשנ"ב (שם סק"ט).

וגם אין לחוש כאן לגזירה שמא יפלו החפצים ויבאו להביאם: א. משום שבימינו אין לנו רשות הרבים גמורה ולא גזרו בזה בכרמלית; ב. משום שמדובר במאכלים שאם יפלו יתלכלכו ויימאסו, ובכאן גזירה לא גזרו, כמבואר בשו"ע (סי' שנג ס"ד).

ב. עיין בקו"א לשו"ע הרב (סי' שמו סק"א) שביאר שאין דין אסקופת הבית כחורי רשות היחיד, משום שהדלת הראויה להינעל חוצצת בין חלל רשות היחיד לבין החור. ולפי סברא זו, לכאורה היה מקום לומר שההיתר

את הסיר בתוך שק גדול, באופן שחלק מהשק יישאר אגוד בתוך הבית שהוא רשות היחיד. כך, בכל עת שירצה ליטול מהדגים, ימשוך את השק פנימה, וכשיחזירו לחוץ יקפיד שיישאר אגוד בפנים הבית.

הלכות רבית

הרב אהרן שטערן שליט"א

לוח המחזיר לחבירו מצות בתוספת מועטת

שאלה:

השאלות דלהלן מצויות בכל עת: אדם

להשתמש בזיז שייך רק בחלון שאין בו זכוכית, שהרי כל יסוד ההיתר בזיז הוא מדין חורי רשות היחיד [אמנם כמה מאחרוני זמננו חילקו בין פתח דלת לחלון בכמה דרכים - ראה 'ממענות אריות' (סי' שמה); 'משנת יקותיאל' (עמ' תד)], וע"ע בשו"ת עמק התשובה ח"ג סי' טו.

עוד יש לחוש שאם מקצת הזיז בולט מעבר לעובי הכותל וישנו זיז נוסף תחתיו, ייאסר הטלטול לשם, וכמבואר בשו"ע שם כמה חילוקי דינים בזה, אך למעשה לרוב אין חשש זה מצוי. ועוד, שכתב ב'און יעקב' (עירובין צח) שאין האיסור אלא כשהזיז התחתון סמוך לעליון בתוך עשרה טפחים, ודבר זה אינו שכיח כלל. מכל טעמים אלו הוספתי עצה זו רק לרווחא דמילתא ומהיות טוב.

ג. שכן קיימא לן 'אגד כלי שמיא אגד', ובכרמלית הותר הדבר כשאגודו בידו, אלא שנחלקו הפוסקים אם מותר אף כשהכלי נח, והגם שבגידון דידן הרי הוא נח על גבי הזיז [עיין שו"ע הרב (סי' שנג ס"ד) ובמשנ"ב (שם סק"ט)]. מכל מקום, כיון שאין זה אלא חומרא, יש להקל אף בנח כשאי אפשר על ידי קשירה ותליה, בפרט שישנם עוד צירופים להקל, ראה מה שכתב משנ"ב בשם הגר"א (סי' שמה ס"ד).

השתמש בכרטיס אשראי של חברו בסכום של 140 דולרים 201 סענט, ובעת השבת החוב אינו חפץ לטרוח בחיפוש אחר מטבעות העודף, ועל כן פורע לו 141 דולרים. וכן שכיח הדבר בפורע על ידי 'טשעק', כגון שלוח 150 דולרים ובשעת הפרעון מוסר לו 'טשעק' שכתוב עליו 150 דולרים וששים סענט.

וכן השאלה במי ששלח את חברו לרכוש עבורו חפץ בחנות, והיה המחיר כולל פרוטות בודדות, ובשעת מסירת החפץ רוצה המשלח לשלם בעד המקח, והוא מוסיף בפירעון ונותן לו דולר שלם כדי להשוות הסכום. האם יש באלו חשש איסור רבית?

תשובה:

מעיקר הדין אסור להוסיף בשעת הפרעון על סכום החוב המקורי, ואפילו בתוספת כלשהי. אולם במקרים הללו - אין איסור, כיון שכל כוונתו בתוספת אינה נובעת מרצון להיטיב עם המלוה, אלא כדי לחסוך מעצמו את הטרחה הכרוכה במציאת העודף המדויק, ונוח לו יותר להעניק את העודף במתנה מאשר לטרוח בחיפוש, ולפעמים אף אם הפרוטות היו נופלות ארצה לא היה טורח לאספן.

מכל מקום, כיון שיש איסור גם על המלוה לקבל תוספת, ראוי שיפרש הלוה שמה שנותן יתר על חובו אינו מחמת ההלוואה, אלא משום שנוח לו הדבר יותר מאשר לעסוק בפרוטת העודף.

ד. ובשו"ע הרב (סעיף ז) כתב שאפילו אם אין כוונתו בשביל ההלוואה, ואף אם היה רגיל ליתן לו מתנות קודם לכן, הדבר אסור. והאיסור חל הן על הלוה הנותן והן על המלוה המקבל.

ה. 'עיקרי דינים' (פרק ד' סק"ט) ועוד פוסקים. אולם בשו"ת

רפואה בשבת

הרב שמואל לונגער שליט"א

נטילת וטמינים כתחליף לפראושין

שאלה:

אברך המקפיד על דרך תזונה מיוחדת מחמת סיבות שונות, ואין מאכלו כדרך שאר בני אדם, אלא עיקר מזונו הוא על ידי נטילת 'ווייטאמינען' המשמשים לו כתחליף לאוכל, כגון פראוטין וכדומה - האם רשאי להמשיך בנטילתם בשבת?

תשובה:

מותר לו ליטלם בשבת, היות והם עבורו כמאכל גמור.

אונאה ומקח טעות

הרב אברהם משה בנימין זילבערמאן שליט"א

אונאה בשכירת שומרת טפ

שאלה:

אשה אחת שכרה שומרת טפ (babysitter) עבור בניה, והסכימה עמה על תשלום קצוב לכל השבוע. לאחר מכן נודע לה מחברותיה כי המנהג המקובל אצל רוב השומרות הוא ליטול שכר נמוך בהרבה. ויש להסתפק האם שייך בזה דין אונאה, והאם השוכרת רשאית לתבוע בחזרה את יתר הכסף ששילמה?

מנחת יצחק (ט"ז, סי' פח) כתב שטוב יותר שיאמר הלוה בעת הפרעון שהמלוה יפריש את סכום העודף לצדקה עבור זכותו של הלוה.

ו. ראה שו"ע (סי' שכח ס"ז) שמי שהוא בריא מותר לו לאכול כל מיני רפואות, אולם במג"א (שם סקמ"ג) אסר זאת אם כוונתו לחזק מזגו. מכל מקום נראה שאם המטרה היא רק לשמור על מזגו הקיים, מותר הדבר אף לדעת המג"א, וכן העלו בשו"ת אגרות משה (ח"א, סי' נב) ובשו"ת באר משה (ח"א, סי' לג). ואף שיש שפקפקו בחילוק זה שבין שמירת המזג לחיזוקו, מכל מקום בנידון שלפנינו שהויטמינים באים במקום אכילה, פשיטא שמותר לכל הדעות. וכן מבואר בשמירת שבת כהלכתה (פקד' לד' הע' פח) ובשו"ת שבט הקהתי (ח"א, סי' קלב).

תשובה

אין השוכרת יכולה להוציא ממנה דבר, לפי שאין דין אונאה חל בשכירות פועלים, ומכל מקום לכתחילה אסור להונות גם בשכירות פועלים.

הלכות חלה

הרב ברוך ראובן יוסף הלוי אוסטערליץ שליט"א

העושה עיסה ודעתו לחלקה למי שירצה

שאלה:

מעשה באשה צעירה שנתעוררה בה תשוקה בערב שבת קודש לקיים מצות הפרשת חלה, מחמת גודל מעלת המצוה הידועה, ולשם כך לשה עיסה גדולה. ואף שלא היתה זקוקה לכמות גדולה כזו של חלות לצרכי ביתה, חשבה לחלקן לבני משפחתה ולידידותיה. כשנודע הדבר לבעלה, אמר כי שמע שהעושה עיסה על מנת לחלקה לאחרים פטור מן החלה, ועל כן שאל מהו הדין, האם יכולה להפריש חלה בברכה?

תשובה:

הרשות בידה להפריש חלה ולברך עליה, כי מאחר ואינה יודעת בבירור גמור שימצאו מי שיקבלו ממנה את החלות, הרי ישנה אפשרות שיוותר בידה שיעור חלה כנדרש.

ז. בשו"ע (סי' רכז ס"ג) מבואר שהשוכר את חבירו למלאכה, בין בקרקע ובין במטלטלין, אין בו דין אונאה, לפי שהוקשו עבדים לקרקעות שאין בהם אונאה, ואף פועל זה דינו כעבד לענין זה.

ח. ראה חידושי רעק"א (ס"ט) בשם הרמב"ן בפ' החומש.

ט. כתב הרמ"א (או"ח סי' רמב ס"א) שנהגו ללוש בערב שבת שיעור חלה, וכן הובא בש"ך (י"ד, סי' שכד סק"ב) כי מנהג הנשים להדר אחר שיעור חלה בכל ערב שבת. ועי' עוד בש"ך (סי' שכו ס"ק ד) בשם שו"ת משאת בנימין, שצריך לקיים ולהחזיק מנהגן כדי שבקל בלא טירחא תוכל כל אשה ליקח חלה בערב שבת, שכבר נהגו ליקח חלה וכו'. וכן הובא ב'בית הלל' (על שו"ע סי' שח) שגם נשים צעירות הסמוכות על שלחן אביהן משתדלות ללוש בערב שבת שיעור חלה כדי לזכות במצוה.

י. הנה בשו"ע (סי' שכו ס"ב) פסק שהעושה עיסה כדי לחלקה בעודה בצק פטורה מן החלה, אולם בנחתום הדין שונה וחייב, והטעם בזה משום שבנחתום הדבר תלוי בלקוחות, ושמו לא יבואו קונים ויצטרך לאפות הכל לעצמו, או שמא יבוא קונה אחד ויקנה את כל השיעור. מה שאין כן באדם פרטי העושה לחלק, שאין חוששין

אמירה לענויים

הרב אלימלך ברוך צבי הלוי שפירא שליט"א

פרסומת לעסק על ידי גוי בשבת

שאלה:

אדם שהיה לו עסק חדש, שכר נכרי שיסובב בשווקים כדי לפרסם את עסקו ולמשוך לקוחות, וקבע עמו שכר קצוב עבור פעולה זו, או שיתן לו אחוזים מהרווחים, ובא לשאול אם מותר להניח לנכרי לעסוק בפרסום העסק בשבת כדי להביא קונים.

תשובה:

אם סיכם עם הנכרי על תשלום קבוע או על חלק מסוים מהרווחים, ואין הנכרי מחויב מצד בעל העסק לעשות מלאכתו דוקא ביום השבת, אז

שמו יחזור בו, וראה בב"ח (שו"ת) שכתב בזה הלשון: "בעל הבית שעשה עיסה גדולה לחלקה לבני ביתו ליתן לכל אחד ואחד חלק אחד שלא יהא בו כשיעור פטורה, שהרי בדעתו תלוי ליתן לכל אחד ואחד, ומסתמא ודאי לא יחזור מדעתו אלא שיחלקה לחלקים קטנים שאין בהם כשיעור, הלכך פטורה.

ואם כן במעשה שלפנינו, כיון שלא סיכמה עם אשה מסוימת שתקבל את החלות, הרי עדיין אפשר ששיעור החלה יישאר ברשותה והיא תאכלנו בשבתות הבאות, או שתמצא מי שתטול מספר חלות שיש בהן כשיעור. מה שאין כן בהורים המבטיחים לבתם שיתנו לה חלות לשבת זו, והבת סומכת על כך, שאז נדרש שיישאר שיעור חלה אצל אחד מהם, [ועיין עוד 'חלק לוי' (סי' שכו סק"ז וסק"ח)].

ועוד דבאמת כל האמור אי זה הוי כעושה על דעת לחלק, הוא דזקוק כשמחלקת את העיסה בעודה בצק, אך במנהג הרווח שנותנים את החלות לאחר שנאפו, ורק מחלקים אותן לחלות נפרדות קודם לכן, נחלקו האחרונים אם נחשב הדבר כחלוקת בצק או כחלוקה לאחר אפיה, [עיין בשו"ת ארץ צבי (סי' מט), וראה עוד ב'קובץ זרע יעקב' (חוב' ד) מה שהרחיב בזה הגאון רבי יעקב יוסף שפיטצר שליט"א], ויש לדון לפי הענין.

ויש להוסיף ששמעתי מעשה שהיה במאפיה אחת באסרו חג של פסח שחל בערב שבת, והיו קונים מרובים עד שאזלו כל החלות, ומפאת השעה המאוחרת וחוסר סבלנותם של הממתינים, התחילו למכור חתיכות של בצק. ויש לעיין אם במקרה כזה חייב בחלה אף בנחתום, כיון שבעת לישת הבצק כבר היה ידוע שיחלקוהו כשהוא בצק. וכן מצינו ב'לקט העומר' (פ"ד הע' יא), שאם גמר הנחתום בדעתו לתת לקונה מסוים, כגון כשאופים לפי הזמנות מראש, יש לדון אם חל חיוב חלה, כיון שמחלים בעודה בצק.

מותר שיעשה כן אף בשבת^א.

אולם, לגבי עצם פרסום העסק במקום השוק כדי שיבואו קונים, כגון הצבת שלט פרסומות (Roll-up sign) וכדומה, הדבר תלוי: אם אין יהודים דרים בכל רוחב תחום שבת של אותו מקום, מותר. אך אם מצויים יהודים בתוך התחום^ב, כגון שיש שם בית חב"ד וכיוצא בזה, אזי אסור לעשות כל דבר המפרסם שעוסקים בעסקו של הישראל.

והטעם הוא משום שבמלאכה הנעשית בפרהסיא יש חשש מראית עין, שיראה כאילו הנכרי עובד עבור הישראל באיסור^ג.

הלכות ערבות

הרב שמואל בנימין הלוי הורוויץ שליט"א

ערב שלא פירש על איזה חוב הוא פורע

שאלה:

מעשה בבעל הבית שהלוה לשני בני אדם, ראובן ושמעון, ולוי נתערב בעד שניהם. כשהגיע מועד התשלום ולא היה בידם לפרוע, שילם לוי את דמי אחד החובות. כשפנה הערב לראובן שיחזיר לו את המעות שנתן למלוה עבורו, טען הלה שפרע את חובו של חבריו ולא את חובו שלו. וכן כשתבע את שמעון, השיב לו שפרע עבור ראובן. ויש להסתפק האם יש איזה אופן לחייב את אחד מהם בדין?

יא. שו"ע (סי' שז ס"ד).

יב. ואף אם המרחק ממקום מושב הישראל לשוק הוא יותר מאלפים אמה, מכל מקום אם הוא מקום יישוב ואפשר להגיע ממנו לשוק כי אין בכך משום איסור תחומין, עדיין הדבר אסור כיון שיכולים בני אדם לבוא לשם.

יג. ואפילו אם אין הדבר ידוע לכל שהעסק שייך לישראל, מכל מקום דעת פוסקים רבים שעדיין יש לאסור, כיון שמצוי שבני אדם בודקים 'אונגליין' למי שייך העסק, וכן שמעתי מפי הרה"ג ר' ישכר דוב איינהארן שליט"א בעל 'רביד השולחן', דומ"ץ קהילתנו בבורו פארק רחוב 12. ולכן, אם אינו מצוין את שם העסק אלא רק מפרסם שהוא עוסק בחפץ זה בלא שם העסק, מותר לנכרי לעשות הפרסום, אבל אם אין הדבר נעשה בדרך פרהסיא, מותר לנכרי לעבוד עבור הישראל, שו"ע (סי' רמד

ס"א).

תשובה:

על המלוה והערב לפרש בעת סילוק החוב עבור איזה חוב נעשה הפירעון, כדי שיוכל הערב לחזור ולגבות מן הלוה. ואם שילם סתם, אינו יכול להוציא מהם ממון, שכן כל אחד יכול לדחותו ולטעון שפרע בעד חברו.

וע"כ אם לא פירש בשעת הפירעון, העצה היא שיקבל הערב הרשאה מן המלוה, ובכך יוכל לתבוע מכל אחד מהם, שכן ממה נפשך עליהם לשלם או למלוה או לערב. דרך נוספת היא שיפרע הערב גם את החוב השני, ואז יוכל לגבות משניהם^א.

הלכות מזוזה

הרב יהושע העשיל פעלדמאן שליט"א

מזוזה שנפלה בדירת נופש

שאלה:

מעשה בבעל הבית המתגורר בווייליאמסבורג ויש לו גם דירת נופש ('באנגלוא') באחד ממחנות הקיץ. בימים שלפני הקיץ הוא נוהג לנסוע לשם לשבתות, ובאחת הפעמים הבחין כי המזוזה שבאחד מפתחי הבית נפלה. במחשבתו היה לתקן זאת בהקדם, אולם למעשה נשתכח הדבר מלבו, ורק לאחר ששב לביתו בווייליאמסבורג נזכר בדבר.

נשאלה השאלה: האם מוטל עליו לנסוע לשם במיוחד באמצע ימי החול כדי לקבוע את המזוזה, או שמא רשאי הוא להמתין עד בואו לשם בערב שבת הבאה?

תשובה:

לכתחילה ראוי שיבקש מאחד משכניו הנמצאים במחנה שישימש כשליחו ויקבע את המזוזה. אך אם הדבר כרוך בקושי, יכול להמתין עד הגיעו לשם בערב שבת הבאה, ואז יקבענה מיד עם בואו [ועיין בהערה^ט].

יד. ראה שו"ע (סי' עז ס"ג, ונו"כ; סי' קלב ס"ה), ו'פתחי חושן' (ח"א פ"ד הע' סה).

טו. היות שהדירה בבעלותו, חלה עליה חובת מזוזה מן התורה בכל עת, ובכל רגע שבו הבית עומד ללא מזוזה הרי הוא מבטל מצות עשה. [ראה 'מנחת חינוך' (מצוה תכג); 'דעת קדושים' (סי' רפט סק"ב), ובעוד פוסקים]. ואף אם הבית היה רק שכור בידו, הרי לאחר שלשים יום חל חיוב מזוזה

מדרכנו, וגם בזה החיוב הוא תמידי בכל רגע. וההיתר לשהות ללא מזוזה שלשים יום נאמר רק בתחילת ימי השכירות, אך אם נפלה המזוזה לאחר מכן, חובה לחזור ולקבעה לאלתר (עי' 'דעת קדושים' סי' רפו סק"ב; 'מקדש מעט' סק"ז).

אלא שיש לעיין בדין מי שיש לו בית ואינו מתגורר בו כעת, אם חייב במזוזה, שהרי נפסק (פסחים ד; שו"ע סי' רפו ס"ג; סי' רצא ס"ב) שמזוזה היא 'חובת הדר'. ואף שעיקר כוונת הגמרא היא לחייב את השוכר ולפטור את המשכיר, מכל מקום דעת המג"א (סי' יט סק"א) וסיעת פוסקים ראשונים ואחרונים, שמאחר והמזוזה תלויה במגורים, כל זמן שאינו דר בבית בפועל הרי הוא פטור ממנה. וכן נהוג אצלנו למעשה, שאין קובעים את המזוזות אלא לאחר שנכנסים לדור בבית (מלבד מזוזה אחת שקובעים למחרת חנוכה הבית).

והנה כל האמור הוא בבית חדש שטרם נכנסו להתגורר בו, אולם במי שיש לו בית שכבר דר בו, אלא שיוצא ממנו לזמנים קצרים, נחלקו בזה הפוסקים. הנה דעת שו"ת הגרעק"א (ח"א, סי' ט) שבימים שאינו בבית פטור הוא מן המזוזה (אף שסיים שם שצריך עיון לדעת), אולם ב'דעת קדושים' (סי' רפו סק"ל) ובשאר פוסקים חלקו עליו, וסבירא להו שמאחר שכבר נקבעה דירתו שם וחלה עליו חובת מזוזה, שוב אין החיוב פוקע אלא אם כן עקר משם לחלוטין; אבל בנדון דידן, שדעתו לשוב לביתו לאחר ימים מועטים, נחשב הדבר כאילו הוא דר שם בכל אותה העת.

ויש מרוביטני הפוסקים ('נחלת צבי', שו"ת מהרש"ג ועוד) שביארו הטעם, שלא יהא מקום זה גרוע מבית אוצר ('סטארידזש') שחייב במזוזה גם כשאין בעליו נמצא בו. [אלא שבספר 'המזוזה' (פ"א הע' לא) העיר שסברא זו נכונה כשיצא לימים ספורים, אך אם נעדר לזמן מרובה יתכן שפטור, ולא נתברר כל צרכו מהו שיעור זמן ארוך לענין זה].

ברם, כל זה אמור בדירה רגילה שמשמשת למגורי קבע, אבל מי שמחזיק בדירה שאינו נכנס אליה אלא לפרקים מזמן לזמן, כגון שיש לו דירה בארץ ישראל, בכהאי גוונא נראה לומר שרק בעת שהותו בבית חל עליו חיוב מזוזה, וכך כתב בספר 'המזוזה' (פ"א ס"ז, בשם שו"ת אגור באהלך), והטעם בזה פשוט, שכיון שאין זו דירת קבע אלא מגורים ארעיים, קשה לומר שגם בזמן שאינו שם ייחשב כאילו הוא דר בה.

ולפי זה לענין ה'באנגלוא', אם אירע הדבר בימי הקיץ, בחדשי תמוז ואב, שאז דר שם בקביעות, נראה שחייב במזוזה גם אם נוסע משם לימים אחדים. אולם בשאר ימות השנה, שאין השימוש בה אלא לימי שבתות וחגים, נראה למעשה שבזמן שאינו שוהה שם אינו חייב במזוזה, ורק כשיבוא לשבת הבאה יקבענה מיד. וכן שמעתי הוראה למעשה מהגה"צ רבי יוחנן סג"ל וואזנר שליט"א ראב"ד סקוויאר.

אולם מאחר שדבר זה מיוסד במידת-מה על סברא גרידא, ואין הענין מפורש כל צרכו בדברי הפוסקים, לכן בודאי אם ביכולתו להשיג בקלות אדם אחר שיקבע עבורו את המזוזה בשליחותו לאלתר, ראוי לנהוג כך. ועיין עוד ב'מקור חיים' (סי' רפה סק"ג) שהציע עצה להפקיר את ביתו, וכבר פלפלו בזה האחרונים ואין כאן מקום להאריך בזה.

בס"ד אנו מחנכים פינה חדשה בגליונו שתציג מבחר שאלות שהופנו לפני רבני 'מצוינים בהלכה'. מטרת המדור היא לעורר את הציבור מה נכנס בכלל שאלה המצריך הכרעה הלכתית, וכן לאפשר לתלמידי חכמים העוסקים בסוגיות אלו שיוכלו לדון במשא ומתן של תורה, ויגדיל תורה ויאדיר.

שואל כענין

הלכות מזוזה

■ מעשה באדם שראה שנמחקו מעט אותיות משם 'שדי' שעל גב המזוזה, אך גוף המזוזה נשאר בשלימותו, האם יצא ידי חובת המצוה?

■ בעל הבית שביקש לבדוק את המזוזה, רצה להוציא את גוף המזוזה מן הנרתיק כדי למנוע טרחת קביעה מחדש, האם יש בהחזרתה פסול משום 'תעשה ולא מן העשוי'?

■ אברך שהבחין בשעה מאוחרת בלילה כי המזוזות נקבעו באלכסון לכיוון חוץ ולא כלפי פנים, האם מחויב לתקן את מצבן מיד, או שמא רשאי להמתין עד למחרת?

עירובי חצרות

■ קטן ששיחק ב'פריסבי' סמוך לתחום העירוב והוא נפל מחוץ למחיצות, האם מותר להשיבו פנימה?

■ עיר שיש בה עירוב ויצאה הודעה בערב שבת כי בשבוע זה אין

העירוב עומד תחת השגחה, כיצד ינהגו הדיירים בבנין משותף, האם עליהם לערב בעצמם והאם יברכו על כך?

אמירה לעכו"ם

■ האם מותר לאחר סעודת שבע ברכות בשבת, שהמלצר הנכרי ידיח את הכלים כדי לסדרם במקומם?

■ האם מותר להזמין 'קאר סערוויס' שיהיה מוכן מיד בצאת השבת, כאשר ידוע שהנהגה הנכרי יצטרך לנסוע בשבת לצורך כך?

■ אברך שמשרדו שוכן בבנין השייך לנכרי, ויש שם גוי המופקד על צרכי המשרדים, ומבקש להיכנס לחדרו של הישראל בשבת, האם מוטל על הישראל למחות בידו?

הלכות חלה

■ אדם שהכין בלילה רכה משיעור של 7 כוסות קמח, וכבר נאפה חלק ממנה, האם מוטלת עליו חובת הפרשה, ומהו הדין לגבי אכילתה כעת?

■ מעשה בילד כבן שש שנים ששהה עם אמו בעת אפיית חלות לכבוד שבת, ובתוך כך נטל פיסת בצק והכריז 'הרי זו חלה', האם יש לחוש לדבריו?

■ נערה המגיעה לגיל המצוות ביום השבת, האם רשאית להפריש חלה בערב שבת? והאם מועיל אם תתנה שחלות ההפרשה תהיה בשבת עצמה?

הלכות רביית

■ השואל רכב מחברו לצורך נסיעה רחוקה כאשר מיכל הדלק ריק ברובו, ובדעתו למלאותו בהגיעו למחוז חפצו, האם יש בדבר חשש איסור ריבית? וכן מה הדין במי שקיבל רכב עם מיכל מלא, ומחזירו מלא במקום שבו עלות הדלק גבוהה יותר?

■ בן תורה המשיא את בתו בעוד מספר חדשים, ומעוניין לבקש הלוואה מאחד מבני הכיתה שלמד אתו בילדותו, האם רשאי לפנות אליו בדברי ידידות ושלוש כבר מעתה, כדי שבעתיד יוכל לבקש את ההלוואה בנוח?

845.354.
5055 #7

הלכות שכירות וקבלנות	הלכות ריבית
הלכות חלה	הלכות אובאה ומקח טעות
הלכות רפואה בשבת	הלכות עירובין
הלכות מזוזה	הלכות ערבות

